

УДК 347.77

Ю. Л. БОШИЦЬКИЙ

Юрій Ладиславович Бошицький, професор, ректор Київського університету права НАН України

ІННОВАЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Інтелектуальна власність була і залишається одним із основних і необхідних елементів розвитку суспільства та прогресу людства загалом. Зростання її значення як рушійної сили процесу пізнання й створення матеріальних благ набуває визначального характеру в ході економічного, соціального і культурного розвитку країн світу. Будучи за своєю природою не політизованою сферою, інтелектуальна власність помітно впливає на міжнародні відносини загалом, а також на відносини окремих країн і регіональних угруповань.

У наш час роль і значення інтелектуальної власності інтенсивно зростають, вона давно вже стала найбільш цінним капіталом людства. В усьому світі інтелектуальна власність є об'єктом цивільного обороту. У міру істотного зростання значення інтелектуальної діяльності, особливо її результатів для соціально-економічного розвитку будь-якого суспільства, попит на неї також набагато збільшується. Вона часто стає об'єктом неправомірних дій, зловживання, недозволеного використання, тому потребує надійної й ефективної правової охорони.

Посилення правової охорони інтелектуальної власності необхідне ще й тому, що інтелектуальна діяльність, як показує досвід країн із розвинутою економікою, здебільшого буде визначати стратегію і тактику соціально-економічного розвитку держави. Визначальне, пріоритетне місце посідатимуть не виробництво, а саме наука, культура і техніка. Поняття *«культура»* слід розуміти в його широкому значенні – це освіта, культура поведінки, науково-технічний рівень виробництва, література, мистецтво та багато інших складових, що визначають рівень цивілізації того чи іншого суспільства.

Рівень культури формують світогляд, світовідчуття, моральні засади та інші людські цінності як суспільства в цілому, так і кожного окремого індивіда. Тобто, саме від культури в широкому значенні цього поняття й залежить духовний світ суспільства та кожної окремої людини.

Слід враховувати і той фактор, що законодавство у сфері інтелектуальної власності не є усталеним (стабільним) однорідним нормативно-правовим масивом, а навпаки, постійно відчуває певні зміни, пов'язані, у тому числі, з процесами гармонізації норм національного законодавства з нормами міжнародного права.

Розвиток національної системи охорони інтелектуальної власності в контексті інтеграції України у європейську спільноту вбачається складовою міжнародної системи її охорони. Наразі схвалена Національна стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні на період до 2020 р.¹, в якій визначено загальні положення пріоритетів та перспектив розвитку Національної системи інтелектуальної власності, зокрема мету, стратегічні напрями та основні завдання, на реалізацію яких має бути спрямована діяльність державної політики в сфері інтелектуальної власності. Водночас залишилося чимало не розв'язаних завдань її попередницею – Концепцією розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності на 2009–2014 рр.², яка була схвалена рішенням Колегії Державного департаменту інтелектуальної власності (протокол від 11 березня 2009 р. № 11) з метою визначення шляхів подальшого розвитку та вдосконалення державної системи правової охорони інтелектуальної власності, пріоритетами якої є максимально повне, своєчасне, якісне забезпечення фізичним та юридичним особам набуття й захисту прав інтелектуальної власності відповідно до міжнародних норм і стандартів. Серед них забезпечення надійних гарантій правової охорони інтелектуальної власності є невід'ємним атрибутом державності будь-якої цивілізованої країни. Для того є достатнє правове підґрунтя: положення Конституції України (ст. ст. 41, 54), норми Цивільного кодексу України (Книга IV «Право інтелектуальної власності»), Господарського, Кримінального, Митного кодексів України, Кодексу України про адміністративні правопорушення. В Україні діють спеціальні закони у сфері інтелектуальної власності: «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»³, «Про охорону прав на промислові зразки»⁴, «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»⁵, «Про охорону прав на сорти рослин»⁶, «Про охорону прав на зазначення походження товарів»⁷, «Про охорону прав на топографії інтегральних

мікросхем»⁸, «Про авторське право і суміжні права»⁹, «Про захист економічної конкуренції»¹⁰, «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм»¹¹, «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаних з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування»¹². Є низка підзаконних актів.

У нашій країні сформовано організаційну структуру органів, які забезпечують діяльність у сфері охорони інтелектуальної власності: створено потужну нормативно-правову базу, яка в цілому відповідає міжнародним нормам і стандартам, розбудовано відповідну інфраструктуру, запроваджено механізми реалізації правових норм.

Однак попри те, що значно підвищився рівень захисту прав інтелектуальної власності, зросла координація зусиль правоохоронних та контролюючих органів щодо боротьби з піратством у сфері інтелектуальної власності, діють система патентно-інформаційного забезпечення, національна система підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації фахівців у сфері інтелектуальної власності, заспокоюватися рано.

Як свідчать практика та масові порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності, ця система має вразливі місця. Вони добре відомі фахівцям, але від їх нагадування справа не зрушиться з місця доти, доки дотримання непогано виписаних норм чинного законодавства стане нормою для володільців майнових прав, їх користувачів і державних посадовців. А їх дефіцит в Україні очевидний, він посилюється зі змінами політичних еліт та їх намаганням формувати команди управлінців не за професійними ознаками, такими як освіта, досвід роботи, наявні здобутки, а за приналежністю до цієї політичної сили.

Національна стратегія інтелектуальної власності України на період до 2020 р. передбачає, по-перше, удосконалення законодавства України у сфері інтелектуальної власності з урахуванням набутого досвіду, у тому числі й іншими країнами, а також останніх змін і сучасних тенденцій в окресленій галузі з метою створення максимально сприятливих правових, організаційних та економічних умов для юридичних і фізичних осіб щодо набуття, здійснення та захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. По-друге, удосконалення охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності (система та застосування) з метою покращення ефективності процедур, спрямованих на попередження, виявлення й припинення порушень прав на об'єкти інтелектуальної власності та заходів покарання, які застосовуються до таких правопорушень; зміцнення технічної бази та розвиток науково-технічного потенціалу заінтересованих міністерств і відомств; посилення ролі інтелектуальної власності в усіх сферах діяльності, яка здійснюється на території України. По-третє, формування правової культури з питань інтелектуальної власності серед населення України, у тому числі з використанням сучасних телекомунікаційних засобів.

Стратегія формується із глибокого аналізу законодавчої діяльності та чинників, які на неї впливають. Повинні бути аналітичні видання, в яких на основі комплексного аналізу основних тенденцій і напрямів розвитку світового співтовариства, частиною якого є Україна, самого українського суспільства, висвітлюються важливі питання у сфері державного будівництва, економіки, науки й освіти.

Сьогодні необхідно стимулювати інвестиційні ініціативи у сфері інтелектуальної власності для розвитку починань, підтримки інновацій, особливо впровадження нових і найкращих інвестицій в освіту, навчання, науку на основі використання творів мистецтва, наукових здобутків та новітніх розробок у галузі інформаційно-комунікаційних технологій.

Для України це завдання полягає у створенні відкритої та ефективної економіки, що заохочує інновації, винагороджує ініціативу й забезпечує високі соціальні стандарти. Влада чітко задекларувала вибір шляху запровадження інноваційної моделі структурної перебудови та зростання економіки, утвердження України як високотехнологічної європейської держави для забезпечення випереджаючого розвитку та входження до технологічно розвинутих країн світу.

Стратегія інноваційного розвитку українського суспільства сьогодні – це розробка новітніх наукових ідей та технологій. У цьому контексті розвиток інтелектуальної сфери в Україні потребує як удосконалення нормативної бази, так і поліпшення механізмів державного управління сферою інтелектуальної власності та розвитку інституційної бази. Також сьогодні є актуальним удосконалення механізмів набуття правової охорони інтелектуальної власності, посилення стимулювання в сфері інтелектуальної власності та створення ефективних механізмів захисту прав інтелектуальної власності. Необхідна розробка дієвих методик запобігання, протидії, розслідування злочинів у сфері інтелектуальної власності, поліпшення обізнаності та розвитку високої культури широких верств населення у сфері інтелектуальної власності. Досягнення зазначеного потребує розширення міжнародного партнерства та співробітництва у сфері інтелектуальної власності. Інше, не менш важливе питання, – це забезпечення високого рівня інтелектуальної безпеки, вирішення питань утилізації виробів, у яких реалізовані об'єкти інтелектуальної власності, а також фінансове та матеріально-технічне забезпечення впровадження інноваційної моделі розвитку українського суспільства. На часі також і здійснення національного моніторингу та оцінки впровадження новітніх ідей, розробок, нанотехнологій та грид-технологій. Нині відомі три найважливіші інформаційні технології: Інтернет – як мережа комп'ютерів, об'єднаних каналами з протоколами TCP/IP для зв'язку, Веб – як мережа сайтів, що використовують гіперпосилання для переходів і Грид – як обчислювальна інфраструктура, що забезпечує безперебійний доступ до обчислювальних потужностей і ресурсів зберігання даних, розподілених по всьому світу. Розробляючи стратегію інноваційного розвитку української держави, необхідно враховувати також проблеми глобалізації, яка потребує теоретичного осмислення тенденцій в еволюції правової, кібернетичної, психологічної і економічної науки та особливо науки права інтелектуальної власності.

Найбільш актуальними питаннями в зазначеному вище контексті є наступні: становлення дієвої й ефективної правової та інституційної системи охорони права інтелектуальної власності в Україні; доцільність імплементації передового досвіду країн Центрально-Східної Європи у сфері інтелектуальної власності у національне законодавство, а також його гармонізації з європейськими та світовими стандартами.

У сфері реалізації інтелектуальної власності існує проблема створення нових технологій, інновацій на основі винаходів. У світі 75 % усього економічного ефекту від виробничого використання винаходів забезпечується дуже невеликою їх кількістю (приблизно 3–7 %). А 25 % ефекту припадає на частку 93–97 % винаходів. Результативність тієї чи іншої винахідницької діяльності можна визначити лише її впровадження та відповідний економічний ефект. Відношення кількості започаткованих розробок до кількості розробок, що завершуються процесом впровадження їх результатів у виробництво, становить приблизно 100/30, тобто лише 30 % розробок закінчується впровадженням. На жаль, сьогодні в Україні цей відсоток ще менший. Тому абсолютно зрозуміло, що держава повинна цілеспрямовано підтримувати розвиток винахідництва і широкое впровадження винаходів у процес виробництва.

На розвиток інтелектуальної власності в Україні можна впливати через державну підтримку винахідництва, належний рівень його фінансування, популяризацію даного напрямку, активізацію міжнародного співробітництва в усіх сферах інтелектуальної діяльності. Важливу роль відіграє також і створення та запровадження належної освітньої програми, вдосконалення нормативної бази, децентралізація повноважень центрального органу управління у сфері інтелектуальної власності, трансфер технологій.

Але, окрім цього, можна запропонувати декілька інноваційних методів, які поширені серед країн світу. До них належать і бізнес-інкубатори. Бізнес-інкубатори – це організації, які надають на певних умовах і на певний час спеціально обладнані приміщення та інше майно суб'єктам малого й середнього підприємництва, що розпочинають свою діяльність, з метою сприяння в набутті ними фінансової самостійності. Найважливішими функціями бізнесів-інкубаторів є: надання приміщення для офісів або майстерень на умовах оренди за цінами, нижчими від ринкових і з гнучкими умовами одержання додаткового місця за вимогою. Це й адміністративні та технічні послуги, консалтинг/бізнес-планування як для початківців, так і потенційних підприємців. Також можливий широкий набір інших консалтингових послуг, трансфер технологій, пропозиції з проведення семінарів і тренінгів. Інноваційні бізнес-інкубатори могли б стати посередниками між ланкою малого й середнього бізнесу, заснованого на винаходах і корисних моделях та майбутніми інвесторами і державою. У результаті це прискорило б розвиток невеликих підприємств, сприяло б створенню нових робочих місць, збільшило надходження до державного бюджету тощо.

Іншою, не менш ефективною формою стимулювання винахідництва, могли б стати так звані професорські привілеї, згідно з якими права на патентування винаходів, зроблених викладачами або науковими співробітниками при виконанні досліджень за рахунок бюджету, належали цим викладачам або науковцям.

Наступним важливим стимулом для активізації винахідницької діяльності може стати консалтинговий або консультативний інжиніринг. Незважаючи на те, що це – досить нове явище для вітчизняного підприємця, у світовій практиці такий вид інжинірингу широко використовується, враховуючи розвиток нових технологій та інноваційних рішень.

Інжиніринг – це відокремлений в самостійну сферу діяльності комплекс послуг комерційного характеру з підготовки і забезпечення процесу виробництва продукції, з обслуговування будівництва та експлуатації промислових об'єктів. Інжиніринг можна визначити як комплекс послуг, що надаються на комерційній основі техніко-економічного обґрунтування створення нових підприємств, проектування і експлуатації виробничих і невиробничих об'єктів, випуску нових видів продукції, вдосконалення управління підприємствами тощо.

Надання на основі договору на інжиніринг повного комплексу послуг і поставок включає чотири окремих види інженерно-технічних послуг, кожний із яких може бути предметом самостійного договору. Так, консалтинговий інжиніринг пов'язаний, головним чином, з інтелектуальними послугами з метою проектування об'єктів, розробки планів будівництва і контролю за проведенням робіт. А технологічний інжиніринг дає змогу надати замовнику технології, необхідні для будівництва промислового об'єкта та його експлуатації.

Консультативний або консалтинговий інжиніринг включає проведення попередніх техніко-економічних обґрунтувань і досліджень, пов'язаних із загальним проектуванням; планування та підготовку креслень і кошторисів витрат; підготовку попередніх ескізів, проектною документації, детальних креслень і специфікацій; планування та складання програми фінансування; підготовку технічних умов для участі в торгах і видачу рекомендацій, оцінку пропозицій щодо будівництва об'єктів; контроль за будівництвом, виготовленням обладнання, монтажем, налагодженням і пуском обладнання, експлуатацію; видачу сертифікатів про якість проведених робіт тощо.

На кожній стадії інжинірингу завжди присутній інтелектуальний інжиніринг, тому що без креслень і планів неможливо розробити і впровадити сучасні технології та інновації. Консультативний інжиніринг можна розглядати окремо від усього комплексу інжинірингових послуг, коли організація доручає різні етапи впровадження технології різним компаніям-постачальникам.

Актуальним залишаються питання кодифікації законодавства у сфері інтелектуальної власності на спільних для всіх об'єктів інтелектуальної власності об'єктивних цінностях. Також до існуючих проблем у колі прогалин законодавства і сфері інтелектуальної власності слід віднести відсутність законодавчого напрацювання щодо договірного передання ноу-хау, визначення якого наведено в Законі України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»¹³.

Договір про передавання ноу-хау має певну схожість з ліцензійним договором. Але істотна відмінність полягає у тому, що на підставі ліцензійних договорів передаються права на запатентовані об'єкти, тоді як ноу-хау об'єктивно може бути не запатентоване.

Інноваційним перспективам нашої країни в сфері інтелектуальної власності сприятиме і нещодавно прийнятий Верховною Радою України Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»⁴, який має стати запорукою ефективного використання державою свого інтелектуального потенціалу. Даний закон створює дієве правове поле для розвитку наукової і науково-технічної сфери та перетворення її на рушійну силу інноваційного прогресу України. Слід зазначити, що закон також сприятиме демократизації академічного життя, прозорішому розподілу фінансування та підвищенню ефективності діяльності наукових установ. Хоча його переваги можуть бути знівельовані положеннями Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік»⁵. Набрання останнім чинності значно погіршує і так непросте становище української науки, адже передбачається суттєве скорочення фінансування НАН України – до суми 2 млрд 54 млн грн. Водночас мінімальна сумарна потреба на 2016 р. становить майже 2 млрд 780 млн грн. Таке значне недофінансування – майже 20 %, негативно позначиться на діяльності наукових установ, призведе до неминучого згорання досліджень за багатьма пріоритетними напрямками, суттєвого скорочення кількості співробітників академічних установ і запровадження режиму неповної зайнятості. За таких обставин у НАНУ катастрофічними темпами буде зменшуватися кількість молодих дослідників⁶.

Українська наука як середовище створення різних об'єктів інтелектуальної власності потребує найшвидшого реформування. На жаль, країну полишають кращі наукові кадри, що є неприпустимим для перспективи розвитку науки та економіки. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» передбачає шлях реформування наукової сфери. Зasadничими його принципами є децентралізація управління науковою сферою, демонополізація джерел її фінансування та європейські підходи.

Даний закон дозволяє започаткувати реформу в сфері науки та створення об'єктів інтелектуальної власності. Реформу, яка дасть надію молодим ученим реалізувати себе в Україні й на благо України, яка допоможе відмовитися від забюрократизованої застарілої радянської системи управління наукою на користь створення креативного середовища, що спонукає до винаходів, реформу, яка започаткує моду в Україні на науку й перетворить науковців із жебраків на тих, хто формує суспільну думку, наслідки якої стануть відчутними в усіх сферах життя країни.

Враховуючи все вищевикладене, також є необхідність подальшого посилення правової культури для захисту прав інтелектуальної власності, підвищення загального рівня підготовки кваліфікованих фахівців з цих питань. А це потребує великого обсягу спеціальних теоретичних знань та практичного досвіду вдосконалення законодавства, спрямованого на охорону права на об'єкти інтелектуальної власності, створення сприятливих умов для розвитку цивілізованого ринку цих об'єктів. Потрібне державне сприяння охороні інтелектуальної власності, що вимагає запровадження організаційно-правових заходів. Для їх здійснення необхідні координація роботи різних органів державної влади, недержавних установ та громадських організацій, визначення подальших шляхів розвитку національної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні. Економічне відродження нашої країни, орієнтація на розвиток ринкових відносин, прагнення співпраці зі світовим співтовариством потребують чітко визначених перспектив розвитку та удосконалення суспільних відносин у цій важливій галузі. Підвищення культури суспільних відносин у сфері інтелектуальної власності сприятиме оптимізації необхідних умов для творчої інтелектуальної діяльності інженерів, винахідників, науковців, для розвитку цивілізованого ринку результатів їх роботи, комерціалізації широкого кола різних об'єктів інтелектуальної власності, ведення ефективного та чесного бізнесу тощо. Все це є необхідним для розвитку національної економіки, підвищення рівня добробуту громадян, забезпечення національної безпеки нашої держави і зростання загального рівня культури її громадян, що значно поліпшить передумови для євроінтеграції в недалекому майбутньому.

¹ Національна стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні на період до 2020 року : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sips.gov.ua/ua/project-ip-strategy28082014>

² Концепція розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності на 2009–2014 роки : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sips.gov.ua/i_upload/file/konts9-14.doc

³ Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – № 7. – Ст. 32 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>

⁴ Про охорону прав на промислові зразки : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – № 7. – Ст. 34 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>

⁵ Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – № 7. – Ст. 36 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>

⁶ Про охорону прав на сорти рослин : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1993. – № 21. – Ст. 218 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>

⁷ Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999. – № 32. – Ст. 267 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/752-14>

⁸ Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1998. – № 8. – Ст. 28 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80>

⁹ Про авторське право і суміжні права : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – № 13. – Ст. 64 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>

¹⁰ Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 12. – Ст. 64 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>

¹¹ Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм: Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2000. – № 24. – Ст. 183 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1587-14>

¹² Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаних з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування: Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 17. – Ст. 121 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2953-14>

¹³ Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006 – № 45. – Ст. 434 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/143-16>

¹⁴ Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2016. – № 3. – Ст. 25: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>

¹⁵ Про Державний бюджет України на 2016 рік : Закон України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/928-19>

¹⁶ *Борис Патон*: «Недофінансування НАН України призведе до згорання дослідницьких проектів і втрати наукових кадрів» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/article/263445>

Резюме

Бошицький Ю. Л. Інноваційні перспективи України в контексті оптимізації правової охорони інтелектуальної власності.

Стаття присвячена проблемним питанням оптимізації правової охорони інтелектуальної власності як головного чинника інноваційних перспектив України. Розглядається роль інтелектуальної власності, як найбільш цінного капіталу людства. Аналізуються перспективи української науки, як середовища для створення об'єктів інтелектуальної власності. Пропонується більш активне запровадження консалтингового інжиніринга, створення бізнес-інкубаторів, як організаційно-правових структур, що сприяють винахідницькій діяльності, розробці та впровадженню її результатів у промисловість.

Ключові слова: інновації, інтелектуальна власність, консалтинговий інжиніринг, бізнес-інкубатори, винахідницька діяльність.

Резюме

Бошицький Ю. Л. Инновационные перспективы Украины в контексте оптимизации правовой охраны интеллектуальной собственности.

Статья посвящена проблемным вопросам оптимизации правовой охраны интеллектуальной собственности как главного фактора инновационных перспектив Украины. Рассматривается роль интеллектуальной собственности, как наиболее ценного капитала человечества. Анализируются перспективы украинской науки, как среды для создания объектов интеллектуальной собственности. Предлагается более активное внедрение консалтингового инжиниринга, создание бизнес-инкубаторов, как организационно-правовых структур, которые содействуют изобретательской деятельности, разработке и внедрению ее результатов в промышленность.

Ключевые слова: инновации, интеллектуальная собственность, консалтинговый инжиниринг, бизнес-инкубаторы, изобретательская деятельность.

Summary

Boshytskyi Y. Innovative perspectives of Ukraine within the context of the intellectual property legal protection optimization.

The article highlights the challenges of intellectual property legal protection optimization, as the main factor of innovative perspectives of Ukraine. There has been considered the role of intellectual property as the most valuable capital of the humanity. The author analyses the perspective of Ukrainian science as the environment favorable for intellectual property objects creation. It is suggested that consulting engineering should be implemented more actively and business incubators should be created as organizational and legal structures contributing to the inventive activities, development and their results industrial implementation.

Key words: innovations, intellectual property, consulting engineering, business incubators, inventive activity.